

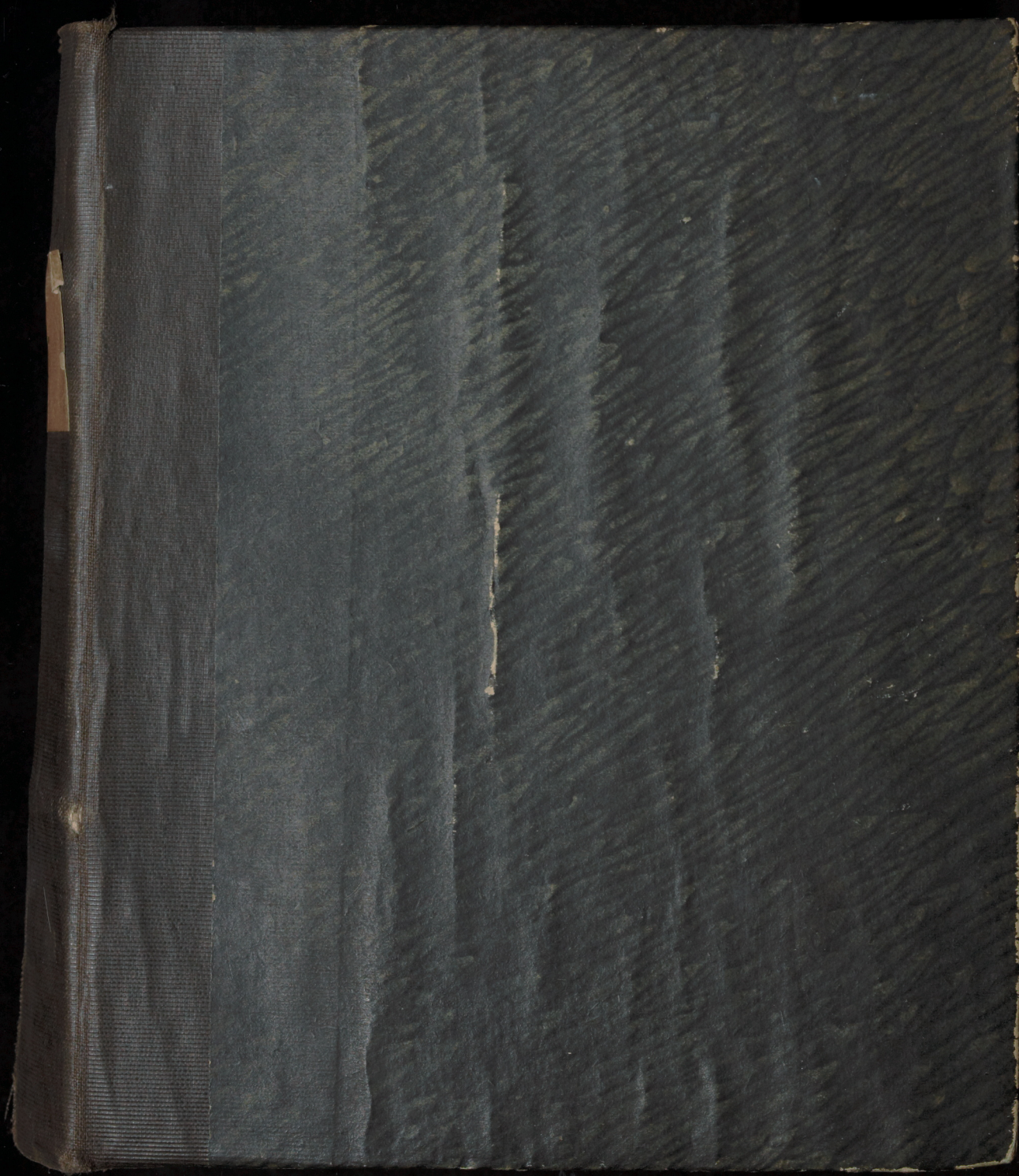
Hilkhote anshe maamad Sive Exercitatio Ritualis, De Viris Stationariis

Marburgi Cattorum: Typis Hæred. Joh. Jodoci Kürsneri, [1707?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn872337944>

Druck Freier Zugang

Fa - 1092 (115)

הלכות אנשי מעמד

SIVE

EXERCITATIO RITUALIS,

DE

VIRIS STA-
TIONARIIS,

QUAM,

ADJUVANTE JEHOVA,

PRÆSIDE

IOHAN. HENRICO
HOTTINGERO,

HENR. ex HENR. NEP. TIG.

ANTIQUITATUM JUDAICARUM PRO-
FESSORE ORDINARIO,

BENIGNO SACRARUM ANTIQUITA-
TUM CULTORUM EXAMINI SUBJICIT

IOH. CASPAR
CATTO - CASSELLANUS.

AD DIEM III. DECEMBRIS ANNI MDCCVII.

H. L. S.

MARBURGI CATTORUM,

Typis Hæred. JOH. JODOCI KÜRSNERI, Acad. Typogr.

VIRIS
Nobilissimis, Consultissimis ac
Prudentissimis
DNN. CONSULIBUS,
CONSULARIBUS,
REIPUBL. HASSO-CASSELLANÆ
MERITISSIMIS,

Nec non
UNIVERSIS AC SINGULIS
ORDINIS SENATORII
MEMBRIS
INTEGERRIMIS,

MECOENATIBUS, BE-
NEFACTORIBUS ac AMICIS

Omni honoris atque amoris cultu ad aras usque prosequendis

Tenues hæc paginas in sui suorumque Studiorum
ulteriorem commendationem devotò
& candidò pectore

D. D. D.
JOH. CASP. Baum, Phil. St.

EXERCITATIO RITUALIS, DE VIRIS STATIONARIIS.

§. I.

Rudens juxta ac pium Pientissimi *Sacerdotes & Levitae in certas classes à Davide dividuntur.*
Regis Davidis in cultu ceremoniali institutum erat, quòd Sacerdotes & Levitas in viginti quatuor classes sorte distinxerit, quarum unaquæque certo etiam tempore rem sacram administret: De illis annales Judæorum l. i. c. XXIV. De his verò iidem c. XXV. Noverat optimus Rex nihil magis functiones sacras dedecere, quàm si absque ordine

peraguntur: Vel etiam, si illæ omnibus promiscuè committuntur, solent enim plerumque ejusmodi res malè perfici. Judicaverat insuper æquum esse, ut mûnera habitâ ratione multitudinis aut paucitatis ministrantium distribuerentur, idcirco posterus Eleazaris

וְאַחֲרָיו *capita* primores domûs paternæ sexdecim sed Ithamaris octo tantum dabantur, quum tamen prius, ut monumenta Judaica tradunt, unaquæque posteritas octo habuerit. Simili prorsus modo reperis in antiqua Historia Judaica viros ex Israele *Similiter Viri stationarii. qui breviter describuntur.*
oriundos, pietate super alios excellentes, in quatuor & viginti ordines divisos, qui totum cœtum referentes sacrificiis publicis adfliterunt, precibus vacarunt, tempus legem legendo consumserunt atque certis diebus jejunarunt. Horum nunc nomen, conditio-

ditiones, ordinem, officia, tempus, loca, originem atque alia huc pertinentia pertractare post alios animo proposuimus: Largiatur Benignum Numen, ut digna tantis in Israele Viris meditemur.

§. II.

Virorum stationariorum Notamen tr. de Ier. c. IV: 3.

Nomen, quo Viri memorati insigniuntur, jam in ipso textu Mischnico legitur, estque **אנשי המעמד** *virī*, ut communiter vertunt, *stationarii*, sive *stationis*, phrasi, quæ proximè accedit ad illam in S. Literis usitatam, quæ **אנשי** aliud nomen sibi junctum habens denotat subiectum certa quadam qualitate præditum. sic habes **אנשי חיל** Gen. XLVII: 6. **אנשי מרות** LXX. **אנשי המלחמה** Num. XXXI: 49. **אנשי מות** 2. Sam. XIX: 29. **אנשי לבב** Job. XXXIV: 10. Alia prætereo. Nominantur autem viri **מעמד** *stationis*, quoniam ad reverentiam & promittitudinem erga Deum testandum stando partes suas implerunt. Eandem ob causam Angeli passim, ut **עמרים** *Esa. VI: 2.* & *stantes* in Scriptura sistuntur: Ipsi quoque Ministri Regibus suis debitum honorem stando exhibebant, unde Salomon dicitur habere **מעמד** *stationem* ministrorum, 1. Reg. X: 5. Quibus Deus Israelis in cultu suo nunquam inferior videri volebat, quare & ille Ministros, qui stando serviebant in palatio suo, alebat scilicet, Sacerdotes, Magnum æque ac gregarios, Levitas, quibus **מעמד** 2. Chron. XXXV: 15. adscribitur & ut credibile, posteriori tempore hos viros **קאט' יעצא** *stationarios* dictos. Nec profecto id mirum, siue attendas ad locum, siue etiam functiones. Locus, ut paulò inferius fusiùs dicetur, erat sacer, speciatim Templum, in cujus sanctioribus partibus nemini, ne Pontifici quidem, solo Rege Judæ excepto, si Judæorum recensitioni credendum, sedere concedebatur: Functiones quoque erant sacræ, Scripturam legebant, preces fundebant, quibus maximè hic honos debetur, ut stando dicantur: Saltem apud Judæos is grave crimen perpetraret, qui sedens aut jacens precaretur, si aliter posset: Hinc notus ille canon **אין מתפלל אלא עומד** *tr. de Precib. c. V: 2.* **מעמד** *preces stando tantum dicende sunt*: Nec id malè. Fateor quidem **עמידה** *essentiam precum* minimè constitutere, nihilominus adjumentum est & signum fervoris, reverentiæ in precibus exhibendæ. Prostant quoque ejus modi exempla in Sacra & profana Judæorum Historia: Sic Onias, quem à more in precibus observato **המענל** *circularem* vocant, **עמד** *stans* precatus est: Huc pertinent Matth. VI: 5. *amant ieiunantes precari* Luc.

XVIII:

XVIII. II. Phariseus *ἱεροσολίτης*. Scripturameminit *ἵνα* stare
ut sciamus Hypocritas nihil quoad externa omisisse, quod in
precibus fidelium observabatur. Idem mos transiit ad Christia- *Vitring. Syn.*
nos primitivæ Ecclesiæ, quibus juxta Canonem ultimum Con- *vet. p. 1107.*
cilii Nicæni *ἡσυχίας ἕνεκα τὰς εὐχὰς ἀποδιδόναι τῷ Θεῷ* visum est stan-
tes Deo orationes persolvere. Ob hunc vetustissimum precantium
ritum factum, ut verbum עמר, quod propriè stare notat, im-
propriè significet precari, uti evidenter Jerem. XV: 1. *Si עמר*
staret Moses & Samuel coram me, h. e. si intercederent: Al-
lusio enim est ad *ἐντεύξεις*, quas uterque pro Salute populi
apud Deum fecit: Commode Paraphrasis Chaldaica *אם יקום*
דמי משה ושמאל למכני מן קדמי *Si steterint Moses & Samuel ad de-*
precandum in conspectu meo. & probabiliter Job. XXX: 20. *Vocet-*
feror ad te, sed non exaudis me עמרתו *sto*, h. e. intensè, devo-
tè, fervidè precor, *sed (non) aspicias me.* Accedit quoque usus *Maim. tr. de*
nominis מעמר apud Magistros תפילה מארבע תפילות *Vasis sanct. c.*
VI. s.
אלו ועמידתן שם לתפילה ולתחינה ולבקשה ולקרות כתורה
נקרא מעמר *Congregatio* (horum virorum) *adunamquamque pre-*
cationem ex quatuor memoratis (scil. matutina, vespertina, clau-
sula ac alia inter matutinam & vespertinam media) *& statio eo-*
rum in precibus, supplicationibus, petitionibus & lectione legis
vocatur מעמר statio. Ultimò, quod notandum est, ipsi etiam
Muhammedani certas preces stationes appellant.

§. III.

Sequitur, ut quædam stationariorum requisita proferamus. *Ortus ex Isra-*
Primum est, quod debuerint esse ex Israele: Mischna *Unicui-*
que autem custodis adjuncta erat Hierosolymis statio מעמר *Tr. Taan. c. IV:*
constans ex *בירושלים של כהנים של לויים ושל ישראל* *2.*
Sacerdotibus, Levitis & Israelitis, & Maimonides illos משראל
ex Israele electos appellat. Clarè præsertim Eruditus textus Mischnæ *Tr. cit. c. VI: 1.*
nunci commentator Bartenora *quidam ex tribubus Israelis divide-*
bantur in viginti & quatuor ordines מכל ישראל לעמוד *ad c. IV: 2. in*
tr. Taan.
qui à toto משמר שבאו ויהיו עם הכהנים והלויים
Israele mittebantur, ut adstarent sacrificiis cum Sacerdotibus &
Levitibus ex illa custodia. Alterum concernithorum Virorum vi-
tam, quæ integra & omnis sceleris expers esse debebat. Vel quo-
modo facinorosus, impius, Deo abominabilis publicam populi
salutem precibus impetraret? Tales rectius creabantur, qui ob in- *Pictas.*

signem pietatem singularis Numinis benevolentiam fruebantur.
Tract. de Vas. Eruditissimus Magistorum Rambam ait, electos fuisse viros
sancti, c. VI: 1. וראי חטא כשרים interprete Lud. de Compiegne de Veil ido-
neos, plurimum a peccato abhorrentes.

IV.

Nunc porro alia exequamur, quæ ad cognitionem plenariam
 hujus Materie pertinent. Viri sæpius memorati non so-
 lum ex Israele oriundi esse debebant, sed probabiliter ex omni-
 bus tribubus. Nulla tribus erat, quæ non certum numerum
 ejusmodi legatorum dabat, ut, quando sacrificia publica offere-
 bantur, preces publicæ dicebantur, fervidiores, efficaciores essent
 rogando & totius Israelis & singularum tribuum, quarum nomi-
 ne missi, incolumitatem. Descripti autem erant in viginti qua-
 tuor classes, quo correspondeant classibus Sacerdotum & Levita-
 rum, atque cum illis ordine sibi invicem succedant. Maimonides

Tr. cit. c. VI: 1.
Classes vigin-
ti quatuor.

חלקו אותם ארבעה ועשרים מעמדות כמנן משמרות כהונה ולויה
Diviserunt (viros stationarios) *in viginti quatuor stationes juxta*
numerum vigiliarum Sacerdotalium & Leviticarum. Et quem-
 admodum singulis classibus Sacerdotii unus aliquis præficiebatur,
 qui reliquorum caput rectorque erat: Sic unaquælibet ex his

Maim. ubi su-
pra.

præfectum suum habebat, nominatum ראש המעמד *caput station-*
is, juxta Celeberrimum Cuneum ראש המשמר *caput custodiae*,
 sed, si accuratè loqui volumus, prior appellatio melior, nam non
 iidem viri custodiæ & viri stationis, sed distincti, uti tr. de Jeju-
 niis c. II. §. VII. אנשי משמר ואנשי מעמד אכרון וכ"ו. *Viris cu-*
stodia & viris stationis prohibitum &c. conf. Gem. ejusd. tract.
fol. XXVII. Eadem quoque est, quam Maimonides, Cuneo no-

Ad Tamid. c.
7: 6.
Sel. S. p. 270.
etc.

tissimus Auctor usurpat. De hoc præfecto verbo dicendum est,
 quod annotavit Bartenora: scil. ejus munus fuisse, audito strepi-
 tu instrumenti Magrepha, (de quo integro capite Cl. Braunium
 eruditè differentem vide) immundos illius familiæ paternæ, qui
 ad ministerium illegitimi erant, ad portam Orientalem consti-
 tuere. Sed mittamus speciale hoc præsidis officium, & stationa-
 riis communia diligentius lustremus.

§. V.

Officia N.
Adstare Sa-
cificiis.

EX his primum est *adstare Sacrificiis.* Quando Sacrificia pri-
 vatorum sacra fiebant, tum illi ipsi, quorum nomine imino-
 latio instituebatur, adesse solebant. Similiter requirebatur, ut
 cæterus,

cœtus, si ejus nomine sacrificabatur, quod omnibus diebus contigit, adesset. Sed quandoquidem hoc ob rationem infra memorandam impossibile erat, viros egregios, qui cœtum referebant, delegerunt. Maimonides elegerunt ex Israele viros idoneos, a peccato plurimum abhorrentes ויהיו שלוחי כל ישראל לעמוד על הקרבנות והם הנקראים אנשי מעמר *Tract. de Vass. sanct. c. V. 1.* ut essent legati totius Israelis atque oblationibus adstarent. Hi sunt, quos viros stationarios vocant. Secundum precari. Preces sacrificiis, quando Deo accepta esse debent, adjiciendæ sunt: Sacrificia absque precibus odium rectius, quam gratiam Numinis excitant. Is, qui solum sacrificat, non simul precatur, Deum sanguine boum delectari foedè existimat. Idcirco optimè Viri stationarii fecerunt, dum Sacrificia precibus sanctificarunt, ut Deus ad illa, ceu in fide oblata, adverteret, atque porro Israeli benediceret. Procul dubio his precibus pacem terræ atque spirituales efflagitarunt, spem, quam de Messia, agno illo immaculato conceperunt, quotidie (nam singulis diebus minimum immolationi duorum agnorum adstiterunt) cum commemoratione reatus actu nondum ablatis & intenso desiderio citò aufeendi, indicarunt. In precibus indefessos fuisse vel inde constat, quod Maimonides ait ככל יום ויום משבת שהוא מעמר *Tr. cit. c. eod. §. IV.* מתפללים ארבע תפילות. שחרית ומנחה ונעילה ועוד מוספין תפלה אחרת בין שחרית ומנחה והיא יתירה להן. *quovis ejus hebdomada, qua rebus divinis assistebant, die quatuor ad Deum preces fundebant, matutinam, vespertinam ac clausulam: atque inter matutinam & vespertinam addebant aliam quandam, quæ sanè quidem illis erat peculiaris, uti vertit Doctis. Lud. de Compiegne de Veil.* In verbis posterioribus Rabad pro more suo censuram addidit, quam silentio præterire malumus. *Vide quoque Bartenoram ad c. IV. 4.*

§. VI.

Tertium legere Scripturam. Sed ut hoc distinctè cognoscamus, ordine agendum erit. **N.** Dicendum de Materia, quæ legebatur: Hanc textus Mischnicus generaliter vocat מעשה בראשית *Historiam creationis.* Sed mox Paragrapho immediate sequente partes plenius exhibet. ביום הראשון בראשית ויהי רקיע בשני ימי רקיע ויקון המים בשלישי יקון המים ויהי מאורות ברביעי ימי מאורות וישרצו המים בחמשי ישרצו המים ותוצא הארץ נששי תוצא הארץ ויכלו השמים *Legabant die primo* *§. II. III.*

sectionem Genes. I. 1. in principio cum sectione sequente, quæ incipit: *Sit expansum*. In die secundo repetebant sectionem: *Sit expansum*, addebantque proximam: *Congregentur aquæ*. In die tertio iterabant sectionem: *Congregentur aquæ*, adjuncta sequente: *Sint luminaria*. In quarto, iterum recitabant hanc: *Sint luminaria*, addentes proximam: *Abundè producant aquæ*. Quintò, denuò legebant: *Abundè producant aquæ*, cum proxima sectione: *Proferat terra*. In sexto iterarunt: *Proferat terra*, adnexa hac: *Et consummati erant cæli*. Ex versione Eruditissimi Dan. Lundii Sueci, illo Joh. Lundio, qui Antiquitates sacras multo cum studio ex variis Auctoribus Christianis collegit, in hac literatura longè exercitioris. Præ aliis memoratum thema placebat, quia si aliquod, certè hoc, omnes fictitios Deos è mundo tollit, unum æternum & Omnipotentem Creatorem statuit. Judæi asserunt id idèò factum להודיע שהעולם עומד על העבודה שעושים במקדש ut in confesso esset mundum propter cultum, qui in Templo peragitur, subsistere. Ita Bartenora.

Ad Taan, c. 3. Dein notandum non semel, sed bis sectiones certis diebus adscriptas lectas fuisse: Tertia autem vice memoriter recitatas שתי פרשות שקוראין שחרית הם שחזורין וקורין אותם כתפילה Sectiones duæ, השנית בספר וחזורין וקוראין אותה במנחה על פה, quæ manè legebantur, denuò legebantur è libro ad secundam pre-cationem, sed sub pomeridianum tempus eas memoriter recita-bant, uti scribit Maimonides ex Mischna. Ut hæc Materia, ex De Vas. sanct. c. V. §. 7. qua æterna gloria in Deum redundat, non libro solum, sed imis medullis populi sui inscripta esset. 3. Non unus aliquis, sed tres Taan, c. IV: 3. legebant, scil. ut Mischna habet פרשה גדולה קורין אותה בשנים Sectionem prolixam legebant duo: Brevem vero והקטנה ביומין unus. Exemplum, quod dictum illustret, hoc esto. Prima die legebantur duæ priores sectiones: In principio creavit &c. & sit expansum. Hæ inter tres dividebantur. Sectio prima: In principio creavit, alterâ prolixior est, nam constat quinque ver-sibus, sed secunda tribus tantum: Ideò illa à duobus dicenda, quorum primus legit tria priora commata, secundus iterat ter-tium, atque illi quartum & quintum addit. Tertius verò legit secundam sectionem. Et ita comparatum est cum reliquis.

§. VII.

7. jejunare. Quartum denique jejunare. Haud exiguum erat, quòd Viri sta-

stationarii Sacrificiis cœtis, quæ tot numero mactabantur, ad-
stiterint: in precibus assidui fuerint: legem diu noctuque recita-
verint, sed quæ aliis molesta videri poterant, ipsis nondum suffi-
ciebant, adjecerunt insuper plura jejunia, virtutis, si abest super-
stitio, adjumenta, quibus ad priora perficienda alacriores red-
diti. Jejunarunt autem singulis septimanis quatuor diebus, se-
cundo, tertio, quarto ac quinto, hoc est, ut nos loquimur, Lu-
næ, Martis, Mercurii & Jovis diebus: Reliquis non item. Va-
num est, quod de his jejniis Gemara tradit: celebrabant, ארבע

fol. XXVII. 2.

תעניות בשני בשבת בשלישי וברביעי ובחמשי בשני על יורדי הים
ex Dan, Luns-
dio.

בשלישי על הולכי מדרות רביעי על אסכרה שלא תפול על
התינוקות בחמשי על עוברות ומיניקות עוברות שלא יפול מיניקות
quatuor jejuniorum dies, nimirum secundum, tertium, quartum & quintum hebdomadis dies. In secun-
do quidem orabant (hoc subintelligit Dan. Lundius, sed malo je-
junabant) pro in mari navigantibus, in tertio pro iter facienti-
bus per loca deserti, in quarto, ne angina tenellos adfligeret, in
quinto, pro gravidis & lactantibus fœminis, pro gravidis, ne
abortum facerent, pro lactantibus, ut sufficerent lactandis infan-
tibus suis. Ex adverso à jejunando abstinuerunt tribus reliquis
diebus, quia, ut Maimonides dicit, vespërâ Sabbathi non licet
jejunare מפני כבוד השבת ובאחר בשבת אינם מתענים כדי
propter honorem Sabbathi, neque
die primo septimane, ne statim post delicias Sabbathi jejunium ce-
lebrarent. Alii alias causas comminiscuntur, quas legere pote-
ris tum in Gemara, tum in Commentario Bartenoræ. Num ii-
dem Viri victimis publicis manus imposuerint, quod quidam
statuunt, ego quidem nescio. Nullum hæcenus fide dignum
testimonium, quo officium hoc comprobatur, vidi.

Tract. de Vast.
sanct. c. VI.
§. III.

§. VIII.

Postquam Officia Stationariorum exposuimus, sequitur, ut
etiam de Tempore aliquid referamus: Non enim putandum
est, omnes & singulos nullo non tempore Cultui sacro vacasse.
Auctores hujus ordinis noverunt Deum ita cultui Israelis delectari,
ut hic simul labore manuum suarum victum sibi acquirere debeat.
Nulla enim alimenta publica, qualia Sacerdotes & Levitæ habue-
runt, illis erant. Sapienter itaque ordinarunt, ut singuli sine
magno familiæ detrimento certis tantùm in anno diebus officia
modò

Tempus.

modò recensita subirent. Nam, ut jam dictum est, fuerunt classes eorum viginti quatuor, ex quibus ordine una post aliam per septimanam statione sua defungi tenebatur. Ita bis tantum unoquoque anno stationes in orbem redierunt. Extra id tempus concessum erat in propriis ædibus vivere, familiæ ejusque bonis præesse & prodesse. Solum cavendum erat, ne quisquam accedente classis suæ septimana tam solennes & pias functiones negligeret, sed potius cum gaudio & animi alacritate ad istum locum, quo Socii convenire solebant, se conferret. Illi ex stationariis, qui in Templo stabant, (nam non omnes ibi stetisse statim monebimus) cum Sacerdotibus & Levitis hora Sacrificii adventante à Præfecto temporis (qui Maim. primus est inter quindecim Viros variis muneribus in Templo præfectos) ad stationem

*De Vaf. sanct.
c. VII: 2.*

זה שעל הזמני הוא ואנשיו משמרים את
הזמנים כיון שיגיע עת הקרבן מכריו הוא או אחד מאנשיו
ברשותו ואומר עמדו כהנים לעבודה ולזיום לדוכן וישראל
למעמד וכיון שישמע קולו יבוא כל אחד למלאכתו
*Is, qui tem-
poribus describendis præerat, unâ cum suis observabat tempora,
utque Sacrificiorum venerat hora, vel ipse vel ejus permissu ali-
quis è subditis magna voce pronuntiabat; Ad Sacrificia Sacer-
dotes: Ad suggestum Levitæ, & ad stationem Israelitæ: Cujus ut
esset audita vox, suum quisque munus aggrediebatur. Ex ver-
sione Lud. de Comp. de Veil.*

§. IX.

Loc. 114.

LOcus, in quo convenerunt, consideratione nostra minimè indignus est, nam in illo quoque definiendo prudentiam adhibuerunt. Neminem latet, sub V. Testamento Urbem sanctam Cultûs sacri sedem fuisse: Huc maxima cum molestia ingentem Judæorum multitudinem ad Sacra confluxisse, quæ tamen, quia verus Numinis cultus ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ fit, ubique locorum peragi possunt. Itaque qui statuerunt Stationarios Hierosolymitanos & in vicinia Hierosolymæ habitantes unâ cum Sacerdotibus in Templum, sed remotiores in Synagogas sive ædes sacras istius loci convenire debere, profectò prudenter statuerunt. Ita illi, qui ab urbè longè distiti, non opus habuerunt molestum & sumtuosum iter instituere: Insuper concives, quibus laudabili pietate in isto loco præiverunt, ad Deum colendum incitarunt. Audiamus rursus Maimonidem ad tractatum de Jejunio sic com-
mentan-

c. IV: 2.

mentantem: מהנשי מאנשי כל מי שהיה מעמד כל מי שהיה מעמד קרוב מירושל' והיה נמצא במקדש בשע' הקרבת הקרבן עם הכהנים והלויים שבאותו משמר ומי שהיה רחוק מירושל' היו מתכנסים בבתי כנסיות שלהם ומתפללין וקוראין כמו שזכר והיו מתעסקין בעבודת השם כל אותו השבוע שהיה המשמר שלהם בתפילה ובקריאה ותענית. *Appropinquante stationis tempore unusquisque ex Viris stationis, qui ab Hierosolyma propius aberant, intrabat Sanctuarium una cum Sacerdotum & Levitarum custodia: Qui autem procul erant ab Hierosolyma, congregabantur in Synagogis suis, & precabantur ac legabant, occupabanturque in Cultu divino tota illa septimana, quam custodia eorum perdebatur in oratione, lectione & jejuniis.* Hinc clare sequitur: Viros hos in aliis quoque Urbibus præter Hierosolymitanam coivisse, sed quot & quanam illæ Urbes fuerint, hæcenus nondum didici. Hierosolymæ stationem & illam quidem numerosissimam fuisse partim ex dictis, partim ex allegando testimonio elucet: Huic proxima erat Hierichuntina in urbe, sancta illius æmula. *Traditio est vigesies quater mille viros stationis fuisse Hierosolymis, & dimidiam stationem (id est 12000.) Hierichunte.* Potuit etiam Jericho totam stationem produxisse; sed quia cedere voluit Hierosolymis, dimidium tantum stationis produxit, uti locum hunc suppeditat Cl. Lightfootus. *Alibi alias Op. Tom. II. in Canaan fuisse credibile est, non tamen tot, quot oppida re-* *p: 205, c. 2.* periebantur. Potius tractus terræ, in quo plures urbes sitæ, unam aliquam Metropolin, locum stationis agnovit, quod colligi posse puto ex Mischna *בכורים Tr. כיצד מעלין את הבכורים כל העיירות* *Quomodo adducunt primitivæ? Omnes civitates, quæ ad unam stationem pertinent, introeunt ipsam stationis Civitatem.* Hic enim textus meminit plurium civitatum ad unam aliquam stationem pertinentium & ipsius civitatis stationariæ. Idem Maimonides: Cujus verba Thomas Goodvvinus malè interpretatus est, *omnes civitates unius ejusdem plage congregabantur in capite plage.* Rectius Eruditissimus tituli hujus à Rambam conscripti Interpres Rodolphus Cramerus, Amicus meus colendus: *Omnes civitates, quæ ad aliquam stationem conveniunt, conferunt se ad urbem stationis suæ.*

§. X.

ERgo ex his Viris alii stationibus suis defuncti sunt in Templo; *Differentia*
B Alii inter Viros sta-

tionarios Hiero-
solyma & il-
los extra ur-
bem.

Bartenora ad
§. II. c. IV. tr.

תענית.

Ad §. III. c.
IV. tr. de Je-
jun.

Alii verò extra id. Sed quaeritur: Num sibi in omnibus partibus
similes fuerint? An nulla inter illos, loca si exceperis, alia diffe-
rentia? Ambiguè Magistri loqui videntur. Putarem illos veri-
tati proximè accedere, qui asserunt, Hierosolymitanos cum ex-
traneis easdem preces dixisse, eandem creationis Materiam legis-
se, eadem quoque jejunia celebrasse, idem stationis tempus ob-
servasse, & si quæ alia. **ואותם שהיו רחוקים מירושלים ולא**
היו יכולים לעלות לעמוד על הקרבן במשמר שלהן מתכנסים
בבתי כנסיות בעריהן ומתענים ומתפללים וקורין בתורה בכל
יום במעשה בראשית Illi, qui ab Hierosolyma procul diffiti e-
rant, neque Templum, ut Sacrificiis adstarent, ascendere poterant,
coibant in Synagogas istius, quem incolebant, loci, jejunabant ac
precabantur, legebantque quotidie in Materia Creationis. Sed
differunt a. quoad Sacrificia, quibus sola Hierosolymitana statio
assistebat. c. Dein negotiorum moles Hierosolymitanos non-
nunquam impediabat, quominus more reliquorum cuncta supe-
rius memorata agere potuerint. Nam sæpius accidit, ut præter
ordinaria cœtûs Sacrificia alia quoque extraordinaria oblata fue-
rint. Jam quum occupati esse deberent circa illa, tempus, quod
lectioni impendant, præripiebatur. Idem, qui supra **כל שאר**
מעמדות שהיו חוץ לירושלים שהן היו קורין במעשה בראשית
במשפטן אפילו ביום שיש בו קרבן מוסף רחא אנהו לא טרידי
אבל המעמדות שבירושלים ביום שיש בו קרבן מוסף לא היו
קורין במוסף במעשה בראשית Omnes reliquæ, quæ extra Urbem
sanctam constitutæ erant, stationes Historiam Creationis, uti or-
dinatum est, legerunt, non excepto etiam die, quo oblatio addi-
titia fiebat, etenim hinc nullus labor illis accessit: Sed illo non le-
gerunt stationarii Hierosolymitani tempore inter matutinum &
pomeridianum medio, quo scil. preces addititiæ fundebantur.

§. XI.

Excipiuntur
quadam tem-
pora, quibus
functionibus
descriptis va-
care non de-
bebant

Tr. תענית
c. IV. §. 3.

Quæritur insuper: An functiones Viris his adscriptæ omni
tempore explendæ fuerint? An verò certos dies vel horas
otiosas, saltem quibus illis vacare non debebant, habuerint? Habue-
runt tum singulis septimanis, tum etiam statis quibusdam solenni-
tatibus. Nam uti Mischna ait, **ערב שבת במנחה לא היו נכנסין**
מפני כבוד השבת *vesperâ Sabbathi* (hoc est, die Veneris) tempo-
re pomeridiano Synagogam propter reverentiam erga Sabbathum
exhibendam non intrabant, scil. quoniam Sabbatho lautè viven-
dum,

dum, elegantissima vestes induendæ erant, aliàs diem septimum dehonestare stolidè credunt, idè Viri stationarii tum temporis rebus, quæ Sabbathum concernebant, emendis, disponendis occupabantur. Tria insuper tempora in Lege Orali & ejus Commentatoribus quamdam immunitatem habere dicuntur, scil. tempus solenne dedicationis Templi, dies, quo Sacrificium fiebat extraordinarium, & denique quo Sacrificium illud lignorum offerebatur. Sed quia non eadem jura habent, præstat, ut unum quodque separatim, quàm omnia simul, exponamus. I. De illo textus Mischnicus כל יום שיש בו הלל אין בו מעמד בשחרית ^{Tr. cap. cit.}

Omni die, quo Hallel dicitur, nulla statio ad matutinum tempus habetur, vel quod clarioribus verbis idem dicit Maimonides:

שמנת ימי חנוכה לא היו אנשי מעמד עושין מעמד בשחרית ^{Per octo dies solennes dedicationis Templi Viri stationem non agebant ad precem matutinam,} uti vertit Interpres hujus tituli supra laudatus. Etenim dies dedicationis, vel, ut Johannes appellat, ^{Ioh. IX: 22.}

הַיּוֹם הַזֶּה ^{ta' è na'iva,} sunt dies, quibus הלל h. e. hymnus complectens Ps. CXIII. CXIV. CXV. CXVI. CXVII. & CXVIII. cantatur. Hic autem hymnus stationarios liberos à prima ad Orationem matutinam statione constituebat, nam satis prolixus multum temporis requirebat. De quo Raschius audiendus אותן שהיו בירושל' לא היו ^{Ad Talm. B.}

מתפללין על קרבן אחיהם שיש בו הלל לפי שאין להם פנאי ^{תענית. byl. tr.}

Hierosolymitani non orabant pro oblatione fratrum (die, quo) Hallel dicendus, non enim habebant otium, ut stationem agerent. De Hierosolymitanis hæc profert Magister, uti quoque Bartenora & ita videtur excludere homines extra Urbem alibi stationem obeuntes. Idem mihi videtur, si extranei ad cantum Hallel non obligabantur: Sin, eadem cum illis immunitate fruebantur. II. De isto: Ben Afai ex ore R. Jehoschua (sententiam enim R. Akibha, quam Judæi improbant, & ipse meliora edoctus revocavit, hic adscribere superfedeo) קרבן מוסף אין ^{Mischna, ubi supra.}

בו במנחה ^{Statio sub pomeridianum tempus non peragebatur eo}

die, quo Sacrificium extra Ordinarium fiebat, veluti tempore Novilunii, quod exemplum ipse Obadias de Bartenora adducit, hoc enim quotidianis alia superaddebantur. Hæc de Stationariis Hierosolymitanis, non aliis, intelligenda esse nolo denuò mone-

re. Sed verba R. Salomonis, quæ Canonis hujus rationes continent, memorabo: Statio aliàs pomeridiano tempore observaba-

tur, ^{B 2}

tur, sed tum observari nequibat, שיש בו במוסף, להקריב בהמות יותר מתמיד שהוא אחד אין לך מוסף בלא שתי בהמות ולא היה להם פנאי כלל שהכהנים של מעמד טרודין במוסף וישראל שבהן היו טרודים לחצוב עצים ולשאוב מים *etenim Sacrificio additio, quod ex pluribus animalibus, quam jure, constabat, occupati erant: Hoc enim ex uno, sed illud minimum ex duobus erat: Itaque tempore prorsus destituebantur: Nam Sacerdotes ex illa statione memorato sacrificio: Israelita verò ex eadem ligna scindendo, aquam hauriendo detinebantur. Quæ Doctor de Israelitarum labore hic differit, aliena pluribus videri facile credo. Quid receptius est, quàm credere Gibeonitas ad hunc laborem jam Josuæ tempore condemnatos fuisse? Suffragante etiam ipsis Scriptura. Nihilominus video aliis quoque ex Gente Judaica hanc sententiam probari & ne Scripturæ vim facere existimentur, ad difficultatem, quæ ex Josua oritur, sic respondent. Gibeonitas laborem dictum subiisse, לצורך עוכרי, להקריב לנשך קרבנותיהם ושאר צרכיהם, qui in Templo ministrabant, ad oblationes & si quæ alia ipsis necessaria, coquendum. Sed מניחים לנבעונים לחצוב עצים ולשאוב מים pro ipso altari neque ligna scindere, neque aquam haurire obligabantur, ut loquitur Tosaphot קרבן עצים אין בו Jom Tobh. III. De hoc: Idem Ben Afai כן בעילה בנעילה quando oblatio lignorum fiebat, ad clausulam nulla erat statio. Explicandum primò est, quid Judæi per oblationem lignorum intelligant. Intelligunt morem post captivitatem Babylo-nicam receptum, juxta quem & Sacerdotes & Israelitæ certis unius-cujusque anni intervallis (novem numerant) ligna ex propriis facultatibus obtulerunt, quo in Sacris quoque respici videmus Neh. כשעלו בני הגולה לא מצאו עצים בלשכה ועמרו אלו והתנדרו משלהם וכך התנו נבואים שביניהן שאפילו לשכה מלאה עצים יהיו מתנדרין משלהן Quandoquidem ex captivitate adscendentes Israelitæ non invenerunt ligna in con-clavi lignorum, itaque cœperunt iidem voluntariè offerre ligna ex propriis facultatibus. Atque ita docuere Propheta ejus ata-tis, etiamsi conclave lignis repletum esset, obtulisse tamen illos voluntariè ex iis, quæ haberent. Quod si igitur ejusmodi tem-pus oblationis lignorum accederet, Viri stationarii non teneban-tur*

Jos. IX: 27.
Esr. VIII: 20.

תענית
ע. IV: 4.

Gem. Babyl. X: 35.
תענית
פול. 28: 1.

tur ad clausulam, h. e. ultimam diei stationem, sed reliquum diei festum agebant. Præ reliquis notandus est dies primus mensis Tebeth sive Decembris, in quem & Hallel incidit, tum enim incipiunt Encœnia, & Sacrificium extra Ordinarium & lignorum oblatio fit, quo idcirco nullæ stationes obibantur. באחר בטבת לא *Mishn. tr. &*
Ex dictis היה בו מעמד שהיה בו הלל וקרנן מוסף וקרנן עצי *sap. cit. §. 5.*
verborum sensus clarè elucescit.

§. XII.

Supra ostensum, quid Stationarii agendum: Nunc paucis quoque dicendum est, quid illis omittendum sit. Aliunde jam factis constat, Deum Regem Israelis in cultu Ceremoniali magnificā pompā maximos Orientis Reges superasse, aut saltem exaequare. Ministri omnis labis vitiique expertes esse debebant: Non inculti aut horridi sed bene compti incedebant: Nitidas vestes induti erant. Jam quandoquidem Viri hi ex numero ministrantium, minimum in palatio Regio versantium erant, horror faciei & sordes vestium illos maximè dedecuisse: Ideo lege cautum erat *אנשי משמר ואנשי מעמד אסורין מלספר ומלכנס* *ne viri custodie & viri stationis se radant aut lavent septimanā*, quae illis ministrandum erat: Id enim, antequam functiones aggressi erant, factum fuisse oportebat. Hunc scopum legis esse recte docet Bartenora *לא יכנסו למשמרתן כשהן מנוולין* *ne custodiam incomperti intrent*. Excipe tamen cum eadem Mischna *בחמשי מותרין כבוד השבת* *In die quinto ministrantionis ipsorum hebdomadalis licitum est hoc ipsum in honorem Sabbathi*.

§. XIII.

TAndem etiam Ortus Stationariorum indagandus venit. Num ille ex cœlo, an ex hominibus sit? Num heri demum Viri egregii exsisterint? An diu ante? Judæi, quod minimè miror, (solent enim omnes Gentes gloriam vetustatis sibi adscribere,) Deum hunc hominum Ordinem mandasse, Prophetas priores ad Dei mandatum illum instituisse confidenter ajunt, nec id recentioris cujusdam commentum sed ipsorum Doctorum Mischnicorum essatum est, quod ita sonat **אלו הן מעמדות לפי שנאמר צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי וכי היאך קרבנו של אדם קרב והוא אינו עומד על גביו החקנו נביאים הראשונים עשרים וארבע משמרות על כל משמר ומשמר היה מעמד בירושלים של כהנים של לויים ושל ישראלים** *Quare hæitationes? Quia*

scriptum est Num. XXVIII: 2. *Præcipe filiis Israelis, edicens eis: Oblationem meam cibi mei observatote, ut offeratis mihi statò tempore suo: Sed quomodo Sacrificium hominis offerri potest, ipsò non presente? Ideo Propheta priores viginti quatuor custodias instituerunt, & unicuique adjecerunt Hierosolyma stationem ex Sacerdotibus, Levitis & Israelitis. Qui hic generaliter Propheta priores appellantur, illi alibi nominibus suis exprimuntur, quemadmodum Raschius ex Gemara Samuelem & Davidem fuisse affirmat. Unde evidenter patet, Classes stationarias, si Judæis fides habenda est, tempore Samuelis & Davidis ortas fuisse.*

§. XIV.

Falsa.

EGo tamen huic sententiæ calculum meum addere nollem. Non quidem nego, Ordinem hunc satis antiquum esse, sed ad Samuelis & Davidis ætatem assurgere absque ratione dictum puto. Primò, quod attinet locum Num. XXVIII: 2. ille solum ab Israele poscit, ut oblationes, quæ in altari Jehovah consumuntur, quæ adeoque cibi ejus sunt, debito modo & tempore offerantur. Dein procul dubio hoc Dei præceptum jam ante Samuelem vivente Mose, Josua, Judicibus implebatur, sed ante illum, Judæis docentibus, stationes nondum erant: Ergò præceptum de stationibus ordinandis illo haud continetur. Verosimilimum quidem est, omni tempore immolationi Sacrificiorum & publicorum & privatorum interfuisse illos, quorum nomine fiebat. Sed hoc non est nostrum *Ζήτημα*. Non enim quæritur: An offerentes Sacrificiis adstiterint, sed an talis ordo, qualem fufius descripsimus, Prophetarum priorum ævo obtinuerit? Præterea sententiam nostram non parum juvat, quod in libris, qui à Samuele & post illum scripti sunt, nulla prorsus Stationariorum mentio fiat, quum tamen toties occasio illos, si exstiterent, commemorandi datur. Quot quæso testimonia de Sacrificiis non privatorum tantum sed & coëtis prostant? Præsertim quia classes Sacerdotum & Levitarum stationibus correspondentes duobus capitibus recensentur, quare non etiam hæ ab eodem Auctore institutæ, illis arcè admodum junctæ, vel verbo nominantur? Insuper notum est, leges, ritus, quos Deus vel immediatè, vel mediatè per Prophetas populo observandos tradidit, ut major erga illos esset reverentia, conscriptos fuisse. Denique notandum est, illa ipsa, quæ Judæi de Stationibus referunt, arguere humanam illarum

larum institutionem. Fatentur enim præceptis Dei absolutè satisfaciendum esse, hominum instituta non valere, ut eapropter Divina cessent aut abrogentur. At stationes nonnunquam omit-
tuntur, non alia ex causa, quam quia consuetudines ab hominibus introductæ id volunt. Tria in hunc finem exempla Thef. XI. exstant. Ergò divinæ Originis fuisse haud probabile est.

§. XV.

S Ed dicis: Quem ergò Stationariorum ortum esse putas? Ego
omnibus probè perpenſis hac de Materia ita sentio: Nullam
unquam Sacrificium pro integro cœtu oblatum fuisse, cui non ipse
adſtiterit, aut saltem legatus ejus; Necessarium enim est, ut qui
offert, oblationi adſit, illam Deo commendat atque gratiam Nu-
minis in fide imploret. Optimè scribit Eruditissimus Magister
Rambam: *אין אפשר שיהיה קרבנו של אדם קרב אלו* *Comment, ad*
Nullius omnino Sacrificium fieri potuit, quin huic ipse in- *על גביו* *Tract. Taan.*
teresset. Et per consequens Sacrificio publico cœtus interesse de-
c. IV. §. II.
buit: Potuit autem facillè fieri tum in deserto, tum in occupatione
terræ Canaan, quando Israel circa altare castrametabatur. Postea
distributione terræ facta cœtus unoquoque die adesse nequibat,
probabile itaque nomine cœtus quosdam delegatos adfuisse. Sed,
ut fieri assolet, successu temporis ea, quæ prius leviter ordinata
erant, elegantissimè disponuntur, reguntur. Accedit, quod
David ex instinctu Spiritûs Sancti Sacerdotes & Levitas in certas
classes diviserit, atque unicuique tempus ministerii acurâtè assi-
gnaverit: Quæ probè attendentibus ad admiratione dignissimum
ordinem causa esse potuerunt ad idem, ubi rei natura permittebat,
instituentum. Id mihi indubitatum videtur, Inventores Ordinis
Stationarii tanquam exemplum, Sacerdotum & Levitarum Classes,
quod imitentur, sibi proposuisse: Conveniunt enim classes, ea-
rumque tempus Ministerii. Alia non referam. Hinc collige-
rem Stationarios ævo Davidis posteriores esse. Imò demum post
captivitatem Babylonicam, si quid conjectando valeo, ortum
sumserunt. Nam tum in cultu plurima immutabantur: Repe-
riebantur, qui singulari zelo pro gloria Dei ferebantur, qui ita-
que summo studio id agebant, ut Dei Majestas celebraretur. Ita
mirum non est, te in V. Testamento de Stationariis eorumque
Ordine, Functionibus &c. nullum vestigium cernere. Ex ho-
rum numero tamen fuisse multitudinem populi horâ precum or-
dinariâ

Maim. in An-
not. ad tract.
Taan. c. IV.

dinariâ precantem Luc. I: 10. credibile est. Hæc de Stationibus,
quas Judæorum Sapientes summè depradicant, sufficiant, si prius
ipsum elogium adduxero וְאֵין נִתְקִימוּ שְׁמֵי וְאֵין
אִמְלָא מִעֲמֻדוֹת לֹא
propter stationes cœlum & terra subsistunt.

COROLLARIA RESPONDENTIS,

I.

Pontifex non unâ, sed quatuor vicibus in Adytum die expia-
tionis ingressus est. Hebr. IX: 7.

II.

Επισκοπή Luc. XIX: 44. malè de judiciis, calamitatibus, quas
Deus in populum judaicum animadverterat, accipitur.

III.

Compellatio Luc. I: 3. ἀεὶ πρὸς θεοφίλῃς concernit unum aliquod in-
dividuum, non omnes Sacre Religioni initiatos.

IV.

Primogeniti non tantùm, sed etiam fratres natu minores ante
legem sacrificandi potestatem habuerunt.

V.

Sacerdotes & Levite differunt, ut Dominus & servus.

VI.

Ὁὐκ ἐστὶν ἡμεῖς Luc. I: 78. minimè respicit Zach. VI: 12. ubi
Messias מָשִׁיחַ appellatur.

VII.

Heinsius absq; causa vocabuli φάρτυν receptiorem notionem, qua
est præsepe, Luc. II: 7. improbat & mavult stabulum intelligere.

VIII.

Ῥομφαία Luc. II: 35. improprie calumniam notare videtur.

IX.

Incommodè Lutherus Luc. II: 52. Er nahm zu am Alter.

X.

Vocabulum Cainan Luc. III: 36. elidendum est ex exemplari-
bus, in quibus extat.

XI.

Levi Luc. V: 29. non idem cum illo, qui Matthæus vocatur,
Matth. IX: 9. ut plurimi Interpretes volunt.

XII.

Malè Ligstfootus κωφὸν Luc. I: 22. furdo-mutum transfert.

Cun-

Viel besser ist's den Grund zu legen
Zu Gottes Ehre nach Vermögen/
Und jedem dienen allgemein.

Diß ist dein Zweck / mein Freund / vor andern
Der Tugend hurtig nachzuwandern
Mit einem unverdross'nen Fleiß.
Drüm zeigtet sich auch hier die Probe/
Zu deinem wohlverdienten Lobe/
Auff tausendfache Müß und Schweiß.

Nun tritt so fort die Tugend-Bahne/
So wirst du an dem Sternen-Plane
Bey vielen angeschrieben seyn.
Zum schönsten Preis / zum besten Lohne
Ist dir bereit die Ehren-Crone /
Die manchem ist gelieffert ein.

Dieses setzte seinem Herrn Vetter
wohlmeynend hinzu

Johannes Gregorius Baum / SS. Th. Stud.

SI multis quondam celebrata Dodona Poëtis
Est, quia fatidicis floruit arboribus.
Hassia, Tu nobis magis es celebranda profecto,
Ceu tam præclaris fertilis ARBORIBUS.

*Hæc paucula Doctiss. Dn. RESPONDENTI
amicitia ergo adicere debuit,
voluit*

J. C. L. H. C.

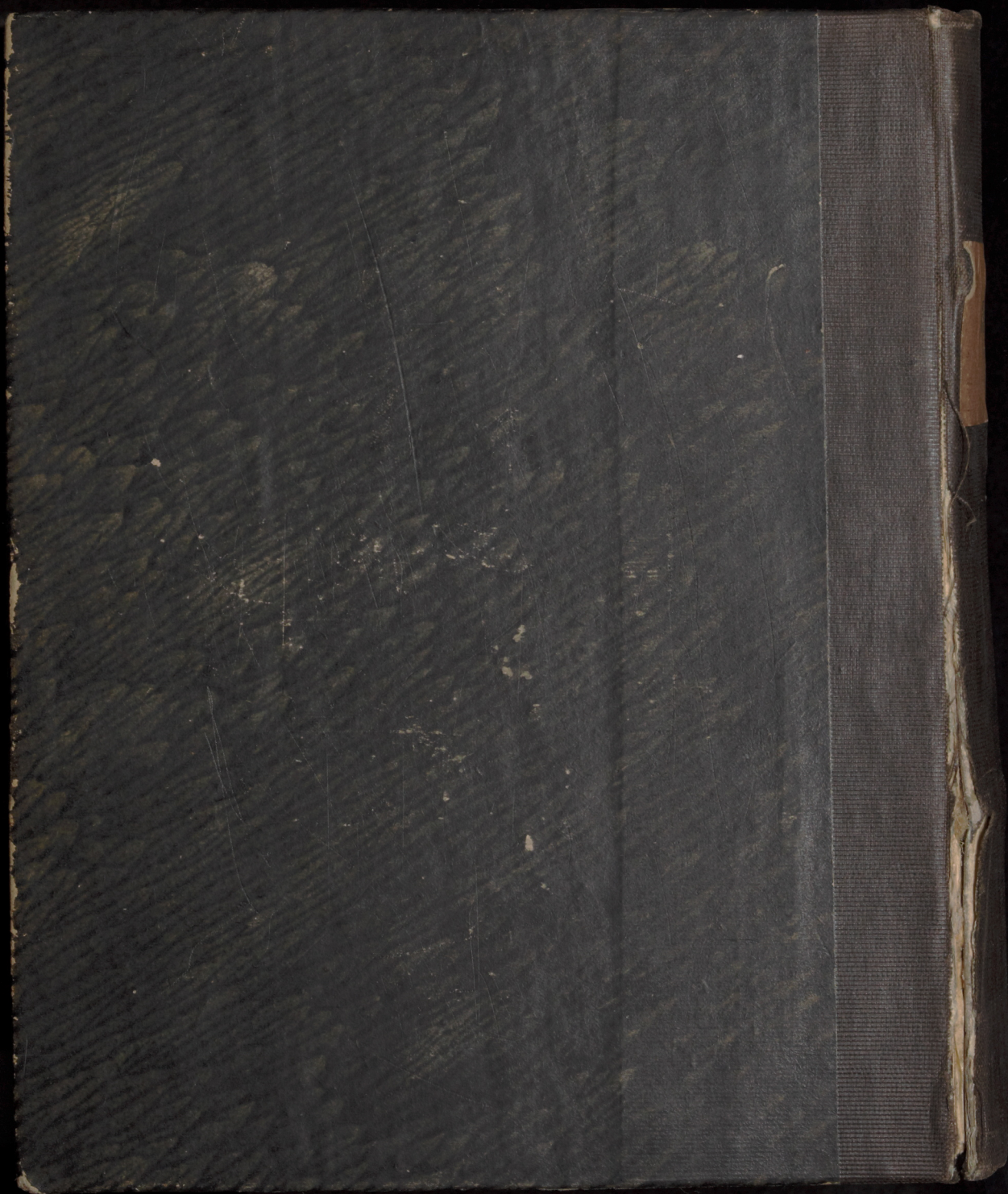
EX fructu, Servator ait, cognoscitur Arbor;
Fructibus his quoque Tu nosceris eximiis!

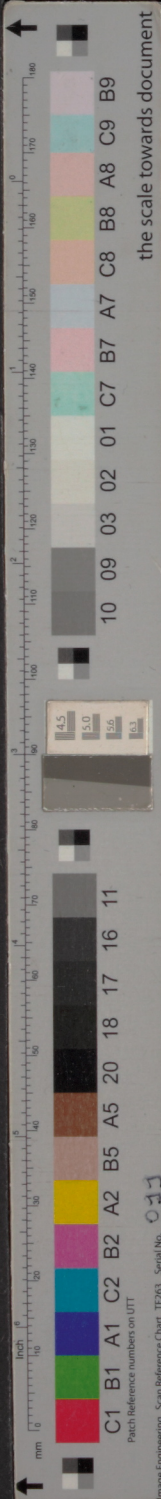
*Hæc Pereximio Dn. RESPONDENTI, Amico
suo ac Conterraneo Suavissimo, gratu-
labundus adposuit*

C. T. JUNGIUS, Phil. Stud.

2. *Lyserus de Origine Eruditionis.*
3. *Loceanus Comentationes Sabb.*
4. *Kesfler de sacerdote comburente vaccam rufam.*
5. *Horchius Praeco salutis.*
6. *analysis vocis Schophitim.*
7. *Hottinger de quatuor tabernaculi tegminibus.*
8. *Ejusd de usu Salis in cultu Sacro.*
9. *Schramius de vigilibus priscis.*
10. *Zachysen Specimen Bibliorum Stanovicensium.*
11. *Schmidt. Theses Philologicae*
12. *Benter Specimen Catenae typicae.*
13. *Hottinger de viris Stationariis.*
14. *Itkenius de paribz pentecostalibz p. 2da.*
15. *Plaseus de tylo Heniopolitans.*
16. *Kuirsch de Sacerdotio cum regimine civili conjuncto.*
17. *Ejusd materiae continuas.*
18. *Morheim de pygmaeis Aethiopiae.*
19. *Syobius de Sabbato Gentili.*
20. *Carpkov Deus caliginis incola.*
21. *Strimesius de manipulo hordeaceo.*
22. *Lampij de Spiritu S.*
23. 24. 25. 26. 27. *Ejusd materiae continuatio.*

29. Honert de auctore Naë I. Xti humanae
30. Holzfus de Statu humiliationis Xti.
31. Eiusd de munere Xti sacerdotali
32. Ode de obedientia Xti activa.
33. Eiusd animas in Epp: van der Honert.
34. Eiusd in epp alteram.
35. Hottinger de Integritate victimarum.
36. Vitringa de Serpente veteratore.
37. Van Dryfen Epist: ad van der Honert.
38. Claesius de Existencia Xti.

(19.)
do & Carni suæ renunciarunt.
Deo seipsos & sacrificia spiritua-
līs, hymnos, eleemosynas, jejunia,
eternum atque internum in Spiri-
tus. 12, 1. 1 Cor. 6, 20. Heb. 13, 15. 16.
23, 24. Ps. 51, 19. Ps. 141, 2.
atio non est temporalis; sed pe-
Christus per proprium sanguinem in-
ta, æterna redemptione inventa. c. 10,
s per oblationem corporis J. C. semel.
e consummavit in sempiternum san-
o. 7, 26. 27. c. 9, 25. 26. 27. 28.
Opposita est doctrina i. Gentilium,
refert Cato l. 4. Disticho mo-

icens moritur cur victima pro Te
orte alterius sperare salutem.
pudiato Jesu Naz. ejusq; Sacerdo-
eu formula fœderis Remissionem
tam æternam sibi promittunt.
s Orobius in Collat. cum Limborch
ait. p. 70. Nullo Messia, nulla Re-
e aliquando opus habuit ad salu-
equendam: Sufficit Lex Divina,
edium ad salutem Dominus Israeli
ne quam Jesum Nazarenum ceu
que Sacrificium admittere, in
tionis. Viri Gallum gallinaceum
; colore; fœminæ vero Galli-
actare & offerre his verbis:

C 2

np